

Teaching Guide

Identifying Data					2023/24
Subject (*)	Literary Reception	Code	613584113		
Study programme	Mestrado Universitario en Literatura, Cultura e Diversidade (plan 2016)				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Official Master's Degree	2nd four-month period	First	Optional	3	
Language	Spanish				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department	Letras				
Coordinador	Ledo Martínez, Jorge	E-mail	j.ledo@udc.es		
Lecturers	Ledo Martínez, Jorge	E-mail	j.ledo@udc.es		
Web	coruna.academia.edu/JorgeLedo				
General description	This course focuses on a dual reception process. On the one hand, the classical and late-antique sources in the programmatic texts of Italian Renaissance humanism; on the other, the influence of these Italian manifestos in the programmatic texts of Castilian humanism.				

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	Integrar os estudos literarios nun contexto cultural mais extenso que trascenda os límites dunha soa lingua e/ou nación, atendendo á diversidade cultural
A2	Ampliar o concepto de literatura, a través da súa relación coas TICS, os medios de comunicación, o cine, as artes, no marco da diversidade cultural
A7	Coñecer as principais correntes teóricas que integraron e integran a reflexión sobre a literatura e a cultura, así como os seus antecedentes
A9	Aplicar as técnicas de análise cultural respetando os fundamentos ideolóxicos presentes en contextos diversos
A10	Analizar e interpretar textos, aplicando diferentes modelos teóricos e xenéricos
A12	Ser capaz de desenvolver un enfoque orixinal e creativo na investigación avanzada no ámbito dos estudos literarios e culturais
A14	Adquirir a capacidade de xestionar ferramentas e recursos de investigación aplicados no ámbito dos estudos literarios e culturais
B3	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro
B4	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións(TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da vida
B6	Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñibles para resolver problemas cos que deben afrontarse
B7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe
B8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade
B10	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C1	Adquirir capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva
C2	Traballar de maneira interdisciplinar en entornos diversos
C3	Demostrar un compromiso ético coas desigualdades
C4	Promover o entendemento intercultural desde a comprensión da diversidade
C5	Integrar coñecementos de campos de estudos diversos
C6	Aplicar coñecementos e habilidades na resolución de problemas en entornos novos o non familiares en contextos interdisciplinares
C7	Desenvolver habilidades cognitivas avanzadas (capacidade de síntese, análise e pensamento crítico) relacionadas co desenvolvemento e a creación dun perfil investigador

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences

Becoming familiar with the main theoretical currents that integrate a reflection on literature and culture, as well as their background. Understanding the historical processes of literary and cultural studies and their paradigm shifts. Developing an original and creative approach to advanced research in the field of literary and cultural studies. Analysing and interpreting texts, applying different theoretical and generic models. Applying the methods of cultural analysis in a variety of contexts. Broadening the concept of literature, through its relationship with ICTs, the media, cinema, the arts, within the framework of cultural diversity. Analysing and investigating the mechanisms of communication processes. Mastering research tools and resources applied in the field of literary and cultural studies.	AC1	BC3	CC1
	AC2	BJ1	CC2
	AC7	BJ3	CC3
	AC9	BJ4	CC4
	AJ1	BJ5	CC5
	AR1	BJ7	CC6
	AR3		CR1

Contents	
Topic	Sub-topic
1. Introducción. A literatura programática como xénero literario dentro da cultura do Renacemento	
2. As orixes da cultura do manifesto literario e do manifesto como literatura	2.1. Francesco Petrarca, orixe dun novo tipo de intelectual 2.2. Giovanni Boccaccio e a reflexión sobre a poesía pagá 2.3. Leonardo Bruni. Florencia como fetiche do humanismo renacentista: Unha nova xeografía intelectual europea
3. A cultura do manifesto chega á súa madurez. A expansión cara aos dominios da ficción, do trivium e da filosofía «sistemática»	3.1. Leon Battista Alberti. Ficción e humor como instrumentos filosóficos. 3.2. Lorenzo Vala. A cimentación do humanismo renacentista. A gramática e a latinidade como alicerces na construción dunha nova cultura. 3.3. O retorno de Platón a Europa. A reconfiguración filosófica do poder da poesía. A intelectualización dun novo ideal amoroso 3.4. Pico della Mirandola. A dignidade do home como motivo central dentro da cultura dos humanistas italianos. Contraposición ao modelo medieval da miseria do home, precedentes cuatrocenistas e triunfo posterior. 3.5. Juan Luís Vives, Ensinar a través da ficción. Representar a verdade de forma indirecta.
4. A recepción en segundo grao. O humanismo na cultura española	
5. Discusión e listaxe de temas posibles de traballo	

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A1 A14 A7 A10 A9 A12 B4 B7 B8 C2 C3 C7 C5	10	0	10
Workbook	A1 A2 A7 A9 B6 B10 B3 C1 C2 C4 C6	0	10	10
Workshop	A1 A2 A7 A10 A9 B4 B6 B7 B8 B3 C2 C4 C5	2	9	11
Case study	A1 A14 A7 A10 A9 A12 B4 B6 B7 B8 C1 C2 C3 C4 C7 C5 C6	2	9	11
Introductory activities	A2 A12 B4 B6 B7 B8 C1 C2 C3 C4 C5 C6	1	0	1
Supervised projects	A1 A2 A14 A7 A10 A9 A12 B4 B6 B7 B8 B10 B3 C1 C3 C7 C6	0	31	31

Personalized attention		1	0	1
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	O profesor presentará contidos teórico-criticos pertinentes da materia obxecto de estudo.
Workbook	O alumno preparará diversas lecturas asignadas polo profesor.
Workshop	Mediante a combinación de diversas metodoloxías (discusión dirixida, debate, exercicios, etc.) o alumno levará a cabo distintas actividades sobor diferentes aspectos do programa baixo a supervisión do profesor.
Case study	Debate sobre aspectos de creación, mediación e edición literaria relacionados coas lecturas obrigatorias.
Introductory activities	Identificación dos coñecementos previos do alumno relacionados coa materia obxecto de estudio, así como os seus intereses, motivación... Preténdese obter información para artellar unha docencia que favoreza a aprendizaxe significativa.
Supervised projects	Os alumnos desenvolverán un traballo, previamente consensuado co profesor, sobre calquer aspecto relacionado coa materia obxecto de estudio nesta asignatura.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	During the first session of the course, students will be consulted as to which tutoring schedule is most comfortable for them, and the teacher will adapt to their choice.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Case study	A1 A14 A7 A10 A9 A12 B4 B6 B7 B8 C1 C2 C3 C4 C7 C5 C6	Se valorará a orixinalidade na correlación textual (consideración hermenéutica do texto) e contextual (histórico-social:recepción crítica, bibliografía específica, canon, etc.).	20
Workshop	A1 A2 A7 A10 A9 B4 B6 B7 B8 B3 C2 C4 C5	Se valorará a comprensión e capacidade crítica do alumno mediante Presentacións breves individuais, consensuadas có profesor, sobor temas pertinentes ás lecturas de: a) as obras literarias obrigatorias; e b) as lecturas bibliográficas indicadas polo profesor.	20
Supervised projects	A1 A2 A14 A7 A10 A9 A12 B4 B6 B7 B8 B10 B3 C1 C3 C7 C6	Se valorará a capacidade de investigación literaria do alumno en función do anáilís crítico do tema obxecto de estudo, o razoamento ordenado da exposición, as referencias pertinentes á bibliografía e o uso correcto do idioma castelá. Data de entrega: último día de clase.	60

Assessment comments

1. Observacións xerais

1.1. Tanto as actividades como as probas deberán cumprir unhas esixencias mínimas de corrección lingüística (ortografía, puntuación, concordancia sintáctica, ausencia de reiteracións, precisión léxica, rexistro formal); no caso de deficiencias lingüístico-expresivas, estas poderán ser penalizadas. (V. «Criterios de corrección de traballos»).

1.2. As presentacións orais realizaranse ao longo do curso, en grupo sempre que sexa posible e a partir da terceira/ cuarta sesión.

1.3. Aplicarase unha penalización do 25% sobre a cualificación final de actividades se estas fosen realizadas fóra de prazo sen causa xustificada. Se se detectase plaxio, este levará consigo un 0,0 inapelable.

1.4. Os alumnos que non superen a materia na primeira oportunidade poderán recuperala total ou parcialmente na segunda oportunidade (xullo) segundo as normas detalladas no epígrafe seguinte (2.1, 2.2 e 2.3).

1.5. Os traballos presentados polo alumnado poderán ser incorporados a Turnitin, ferramenta para a detección do plaxio (mesmo de traballos previamente presentados nesta ou noutras universidades polo/a estudante). No caso de detectarse plaxio ou deshonestidade académica por parte dun estudante, este será cualificado cun suspenso (nota numérica de 0,0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto si a comisión da falta prodúcese na primeira oportunidade como na segunda. Para cumprir coa normativa vixente da UDC, poderase modificar a acta da súa cualificación na primeira oportunidade cando isto fose necesario.

2. Cualificación final na segunda oportunidade (xullo)

2.1. Os estudantes que suspendan a presentación oral deberán facer outra proba do mesmo tipo. Esta proba suporá igualmente o 20% da cualificación final e será preciso obter 5 puntos sobre 10 para aprobar. Entregarase antes da data do exame un ensaio de 2.000 palabras (equivalente a unha presentación de 15 minutos) sobre un dos textos do dossier 1.

2.2. Os estudantes que suspendan as actividades programadas (que se corresponden co apartado «Taller») deberán realizar outras actividades substitutivas que se lles encomenden e que constituirán o 20% da cualificación final. Entregarase antes da data do exame un ensaio de 1.500 palabras onde se discuta a relación (sexa temática, xenérica ou de calquera outro tipo) entre dous textos do dossier 1.

2.3. Os estudantes que suspendan o traballo tutelado, deberán entregar antes da data de exame un ensaio de 3.500 palabras (máximo) sobre os vínculos ideolóxicos entre unha obra do dossier 1 e outra do dossier 2, devandita comparación crítica pode estenderse a máis textos.

3. Cualificación de non presentado

3.1. Se o alumno non presentase o seu ensaio final, nin fixese a súa presentación, recibirá unha cualificación de Non presentado.

4. Alumnado a tempo parcial con dispensa académica

4.1. O alumnado matriculado a tempo parcial e con dispensa académica recoñecida deberá porse en contacto co profesor ao comezo do curso para planificar, en cada situación concreta, axústelos necesarios na avaliación no tocante ás actividades presenciais, que serán substituídas por outras non presenciais equivalentes.

4.2. No caso de que algún estudante teña calquera dificultade para cumprir no calendario previsto coas actividades avaliadas esixidas e non se lle concedeu dispensa académica?, deberá dirixirse ó docente, coa maior prontitude posible, para fixar en conxunto datas alternativas.

* Nota Bene: Na convocatoria adiantada de decembro será aplicado o mesmo sistema de avaliación indicado para o alumnado a tempo parcial ou con dispensa académica. O alumnado deberá contactar co profesor antes do mes de novembro.

Atención á diversidade

A materia poderá ser adaptada ao estudiantado que precise da adopción de medidas encamiñadas ao apoio á diversidade conforme ás indicacións da Unidade de Atención á Diversidade (<https://www.udc.es/cufie/ADI/>), coa que se deberá contactar nos prazos establecidos por esta unidade. Pódese contar tamén co asesoramento da titora ADI da facultade (pat.filoloxia@udc.gal).

Basic	- Alonso de Cartagena (2018). La génesis del humanismo cívico en Castilla: Alfonso de Cartagena (1385?1456), ed. de Tomás González Rolán, Antonio López Fonseca y José Manuel Ruiz Vila. Madrid: Escolar y Mayo - Juan de Lucena (2014). Diálogo sobre la vida feliz. Epístola exhortatoria a las letras, ed. Jerónimo Miguel. Madrid: RAE - Elio Antonio de Nebrija (2011). Gramática sobre la lengua castellana. Paginae Nebrissenses, eds. Carmen Lozano y Felipe González Vega. Madrid - Barcelona: RAE - Galaxia Gutenberg - Elio Antonio de Nebrija (2014). Apología, ed. y trad. B. Macías Rosendo y P. Martín Baños. Huelva: Universidad de Huelva - Fernán Pérez de Oliva (2010). «Diálogo de la dignidad del hombre», ed. M. L. Cerrón Puga, en Diálogos españoles del Renacimiento, coord. A. Vian, pp. 417-475. Granada, Almuzara - Juan Maldonado (1980). Paraenesis ad litteras, ed. y trad. J. Alcina, est. introd. E. Asensio. Madrid: Fundación Universitaria Española - Cristóbal de Villalón (2010). «Ingeniosa comparación entre lo antiguo y lo presente», ed.. A. Vian, en Diálogos españoles del Renacimiento, coord. A. Vian, pp. 311?399. Granada: Almuzara - Baltasar de Céspedes (2018). Discurso de las letras humanas, llamado «El humanista», ed. Mercedes Comella. Madrid: RAE - CECE - Alonso de Freylas (1603). Discurso si los melancólicos pueden saber lo que está por veni. http://bit.ly/2lz8s98 - Diego de Saavedra Fajardo (2006). República literaria, ed. J. García López. Barcelona: Crítica Os alumnos non teñen que mercar ningún libro para este curso. Todos os materiais necesarios ?programación das sesións, bibliografía secundaria, fontes primarias? atópanse no dossier que pode adquirirse en reprografía. En todo caso, inclúese aquí a listaxe por se os estudantes quixesen facerse cunha copia antes de empezar as sesións. O resto de información necesaria ou complementaria ?ligazóns, fontes complementarias, recursos dixitais, etc.? pode atoparse no moodle da materia, que se actualiza de maneira continua durante o curso, polo que se recomenda que os alumnos fagan uso del.Os textos do dossier 2 (textos casteláns) subiranse ao moodle da materia. En todo caso, inclúese aquí a listaxe por se os estudantes quixesen facerse cunha copia antes de empezar as sesións. A función desas edicións, salvo que se indique o contrario, é informativa; se algún alumno quere facer un traballo sobre algunha desas obras, indicaráselle cal é a edición ou edicións críticas a ter en conta.
Complementary	- Copenhaver, Brian P. y Charles B. Schmitt (1992). A History of Western Philosophy. 3. Renaissance Philosophy. Oxford: Oxford University Press - Kristeller, Paul Oskar (1988). Humanism. The Cambridge History of Renaissance Philosophy, ed. C. B. Schmitt, Q. Skinner, E. Kessler, J. Kraye - Cappelli, Guido Maria (2007). El humanismo italiano. Un capítulo de la cultura Europea entre Petrarca y Valla. Madrid: Alianza editorial - Gil Fernández, Luis (1997). Panorama social del humanismo español. Madrid: Tecnos - Rico, Francisco (2002). El sueño del humanismo. De Petrarca a Erasmo. Barcelona: Destino - Rico, Francisco (2007). Esbozo del humanismo Español. Studi Francesi CLIII, pp. 528-533 - Rico, Francisco (2018). Prólogo. Baltasar de Céspedes, Discurso de las letras humanas, llamado «El humanista», ed. de Mercedes Comell - Gómez Moreno, Ángel (1994). España y la Italia de los humanistas. Primeros ecos. Madrid: Gredos Recoméndanse aquí algunhas lecturas introdutorias de carácter xeral que os participantes no curso poden leer antes de comezarmos coas sesións.

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus
Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.